

Wysakowska, Beata

Sesja Zespołu Historii Farmacji i Chemii poświęcona problemom muzealnictwa

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 39/3 - 4, 201-202

1994

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

przez polskiego lekarza. Omówiła także światową recepcję metodologicznych dokonań Flecka w latach 1935–1993.

Dr Jaromir Jeszke z Zakładu Historii Nauk Medycznych AM w Poznaniu przedstawił *Koncepcję T.S. Kuhna w polskiej historiografii nauki*. Przybliżył zarys tej koncepcji oraz omówił czynniki, które mogły wywierać wpływ na dość ograniczone zainteresowanie polskich historyków medycyny propozycjami metodologicznymi Kuhna.

Dr Wojciech Wrzosek z Katedry Historii Nowożytnej Uniwersytetu Poznańskiego przedstawił referat pt. *Metafora jako kategoria epistemologiczna. Rozważania definicyjne*. Autor poświęcił uwagę omówieniu pojęcia tzw. metafory historiograficznej. Zwrócił uwagę na kontekst interpretacyjny. Podjął też problem wyjaśniania i modelowania w historiografii nauki.

Dr hab. Bogdan Rok z Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego przedstawił *Zagadnienia badań nad mentalnością społeczeństwa polskiego w czasach nowożytnych – próba charakterystyki metod badawczych*. Autor omówił program badań nad świadomością społeczną, znajdującą swe odbicie w twórczości naukowej.

Dodatkowy, nie przewidziany programem referat, wygłosił ksiądz M. Niedziela pt. *Problem mentalności doby baroku i jej wpływu na postrzeganie problemów zdrowia i choroby*. Szczególną uwagę poświęcił cudownym uzdrowieniom i ich kontekstowi kulturowemu.

Materiały z konferencji naukowej pt. *Problemy metodologiczne i metod badawczych w historii nauk przyrodniczych i medycyny* zostały opublikowane w formie streszczeń. Pełny tekst wygłoszonych referatów publikują takie czasopisma, jak „Medycyna Nowożytna. Studia nad Historią Medycyny”, „Zagadnienia Naukoznawstwa”, „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny”.

Bożena Płonka-Syroka
(Wrocław)

SESJA ZESPOŁU HISTORII FARMACJI I CHEMII POŚWIĘCONA PROBLEMOM MUZEALNICTWA

W dniu 20.10.1993 r. odbyła się sesja naukowa Zespołu Historii Farmacji i Chemii, działająca w ramach Pracowni Historii Nauk o Leku Instytutu Historii Nauki PAN, poświęcona muzealnictwu farmaceutycznemu i chemicznemu. Przewodniczącą sesji była dr Halina Lichocka.

Dr Leszek Ekiert, dyrektor Muzeum Farmacji w Krakowie, wygłosił referat *Muzealnictwo farmaceutyczne na świecie*, w którym mówił o tworzeniu kolekcji muzealnych, o historii placówki krakowskiej oraz dokonał przeglądu zagranicznych placówek muzealnych – prawdopodobnie na świecie istnieje ok. 500 muzeów farmaceutycznych.

Prof. Krystyna Kabzińska, b. kierownik Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie omówiła *Ślady historii chemii w muzealnictwie polskim*. Referentka podała różnice między ekspozycjami, dotyczącymi historii chemii i farmacji. Przedstawiła również różne formy ekspozycji historii chemii w muzeach polskich: w Muzeum Techniki w Warszawie i innych dużych muzeach są działy poświęcone historii

chemii; przekształca się też oryginalne laboratoria – na ogół związane z wyższymi uczelniami lub ze słynnymi postaciami chemików – w muzea lub izby muzealne; regionalne muzea często przedstawiają ekspozycje, dotyczące historii przemysłu chemicznego. Referentka przedstawiła także ekspozycję w Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie, działającym pod patronatem Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Jest to muzeum typu biograficznego, mające także niewielkie zbiory chemiczne oraz bogate archiwum biograficzne chemików polskich.

Mgr Grażyna Miłosińska, kustosz Muzeum Farmacji w Warszawie przedstawiła referat *Muzeum Farmacji im. Antoniny Leśniewskiej w Warszawie*, omawiając historię powstania placówki i jej zbiory.

W dyskusji dr Halina Lichočka zaproponowała wydanie leksykonu upowszechniającego pamiątki historyczne z zakresu farmacji i chemii oraz ilustrującego zasoby poszczególnych kolekcji. Prof. Roman Mierzecki sądzi, że propozycja jest bardzo ciekawa; w roku 1981 w Budapeszcie wydano informator o muzeach farmacji i chemii. Podczas Kongresu Nauki w Saragocie w 1993 r. rozważano możliwość wydania nowego informatora – jego maszynopis jest już gotowy. Także prof. Barbara Kuźnicka popiera projekt opracowania publikacji – warto zastanowić się, czy ma to być wykaz czy publikacja o charakterze monograficznym, warto także zebrać informacje o prywatnych kolekcjach. Omówiła także pracę M. Dębskiej pt. *Aperçu sur l'histoire de la pharmacie et collections d'art pharmaceutique en Pologne* (1991).

Beata Wysakowska
(Warszawa)

ZEBRANIE KOMISJI HISTORII NAUK ŚCISŁYCH KOMITETU HISTORII NAUKI I TECHNIKI PAN, POŚWIĘCONE 200LECIU ŚMIERCI A.W. LAVOISIERA

W dniu 27 maja 1994 r., w siedzibie PTCh, odbyło się zebranie Komisji Historycznej Nauk Ścisłych Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN. Zebranie, na którym omawiano przebieg prac Komisji w 1993 r. i planowane zamierzenia na rok 1994, poprzedziły 3 referaty poświęcone Antoniemu Wawrzyńcowi Lavoisierowi w 200 rocznicę jego śmierci. W części referatowej udział wzięli przedstawiciele Komitetu Historii, historycy nauk ścisłych i zaproszeni goście, w tym młodzież licealna. Referaty przedstawione przez profesorów: Romana Mierzeckiego, Krystynę Kabzińską i Zbigniewa Wójcika obejmowały przegląd prac A. Lavoisiera, znaczących w wielu dziedzinach nauk przyrodniczych. R. Mierzecki w swym referacie zatytułowanym: *A.W. Lavoisier – Twórca nowej chemii i działacz społeczny* podkreślił wszechstronność zainteresowań Lavoisiera, prawnika z wykształcenia, członka Akademii Francuskiej, czerpiącego stały, wysoki, dochód z funkcji administracyjnej w prywatnej firmie poborców podatkowych. Przypominając fundamentalne prace Lavoisiera w dziedzinie chemii – jego tlenową teorię spalania, zastosowanie pomiaru masy w eksperymencie chemicznym, określenie pojęcia pierwiastka, jako podstawowej substancji składowej